

Zil daschs labs no zeen. lasitajeem nebuhis jautais: Darba nams jau ir wahida pehz saprotams, bet kas tad tur par darbeem teek strahdahs? Tur gan nabaga noteesatee, pee sliktas usturas, zauru deenu pee gruhteeem, nepazeeschameem darbeem teek speestii un wahrdi-nati, un turklaht wehl — par weli! — Schihs domas ir it pawi-sam greisaas un nepareisas, un pahr Jelgavas zetuma darba nams neweela; schis turpreti nevelna scho zeeto un reebigo wahrdi „darba nams“, bet dauds mihligaku, ka par provi: „labdarischanas nams preeskch zetumneleem un winu familijahm“, jeb ka winu wehl labaki gribetus maj warenum nosault.

Cekam pee ihsti noluhka slahjam, apluhkosim it papreeskch to nams paschu. Minetais darba nams atrodahs aif zetuma walnehm jeb muhreem, ir kahdas — dauds 10 yeddas no pascha jauna, stali-a kurseres guberenas zetuma nama atstatu, diwtahschu muhra chka, ar plashcham ruhnehm, augsteem greestem, leeleem un gaischeem logeem. Tapehs ka laleju un schloferu darbi schai namā newar labu amatu, tad ir schim namam blakus preeskch schi noluhka muhra smehde usbhweta. Schini darba namā teek apakch kreetnu meisteru usca-dibas, kui i ihpaschi no angstabs komitejas is ahrenes lihgt, — wifadi amati kopti, ka laleju, schloferu, dischleru, dreimanu, klem-pyru, mahldetu, skroderu, kurneelu u. t. t.; ari teek us pastelleschanu isschahdes preeskch abdu gamashcham, stiselechm, ferweeschi promenadu sahbaecem un daschadahm turpehm pagatawotas. Bes angshā mine-teem amateem ir ori schini namā wilnas lahytawa ar fugu spehku erihkota, un kad nu lahyt dwejci fawu pilnigu swaru labi islahrskas wilnas atpalak dabon, tad ir schi lahytawa lauzinekeem gauschi eeweh-lama. Schos darbus pastrahda it weenig zetumneeli, un ka jau eefahkumā minchis, apakch kreetnu meisteru usraudsibas; tapehs ari teek kats darbs labi un no laba materiala pastrahdahs, un kundehm pac apmeirinashanu un par lehtaku zemu ka pilchta — nodots. Pulk-sien fechds no rihta, pehz tam, kad peezchuschees un mutes nomas-gajuschi, zetumneeli teek ar zetuma gangi atrodoscho swanu pee darba faulti, kur tad iklatrs ar preekf is fawa fambora us apakch gangi dodahs. Tur notislihi, rindā nostahditi un isskaititi, tee et us darba nams pee fawa wakar atsiahtu darba. Pulksten septindos wineem teek latram preeskch wifas deenas 2½/2 mahz. labas maires un 1/2 stops kwafas*) no zetuma atnees. Nedomajeet, zeen. lasitaji, ka wini bes maires un kwafas wairak neka nedobon. Wini dabon gan, un proti: pulksten 80s wahroshu uhdeni preeskch tehjas waj kosejas (kahda wihle wini pee tehjas waj kosejas teek, to zeen. lasitaji wehlak redsehs), puadeena filtu supi, kats 1 stopu, un proti: pirm-deens putru, otrdeena sirkus, treschdeena kartuselus, zetortdeena gruh-pus, peektdeena sirkus un festdeena beisu putru ar taukeem wahritu, til svehtdeena, kur, ka pat fewi protams, pee darba ne-eet, kahpo-sus ar galu, un wairak ar zuhlas galu, valaunagā atkal wahroshu uhdeni un wakarinās 1 stopu pusdeena siltahs supes. Kats strahda, zil spehji pastrahda, — neweens winu ar pahtagu pee darba ne-speesch; jo wairak winsch pastrahda, jo wairak pats nopolna. Amat-neeli, ka: dischleri, kurneeli, skroderu u. t. t., dabon mafsu par gabalu, un proti 1/2 dalu, tahs 2/3 dalas paleek komitejai preeskch amata leelabu, urangeem un wehl zitahm isdoshanahm. Kad par peemechu dischlerim par gultu 30 kap. darba algas mafsu, tad tam, kad schi gultu taistu, peenahkabs 10 kap. un komitejai 20 kap.; pa-taifa winsch trihe jeb wairak gultu, tad winam ir 30 jeb wairak ka-puku par deenu. Kahds warbuht jautahs: waj tad nu kats zetum-neels teek pee darba laitis? To nu gan ne; bet kats amatneels, kas spreediumu jeb atwieki no peederigahs teesas dabujis. Ari pahr teen, kas nam amatneeli, ir no reen. komitejas gahdahs. Dauds, kas aresti jeb zetuma strahpi dabujuschi, bet pilchta pae daschadahm dar-beem, wišwairak pee malkas sahgeschanas, apakch gorodowoju usfka-

*) Schis raljis mums peesuhits no kahdu wihra, kuru littenis paschu reis eewe-dis Jelgavas zetuma. Warbuht ka zeen. lasitajeem buhs patishams, tadaa leetas finataja vahrspreednum lajst. R.e.d.

**) Schi id faulta kwaşa teek no rubsu un meschu esala un rubsu milteem bruhweta.

Mihlaids Deewo, lai Tew to peeedod! Un es ne muhsham ne-ahmirejch, ka preeskch man darijs; issfatu deen' luhschhu Deewu par Tawu labllahschano, kas preeskch Tew', la man leekabs, toti waijadska leeta."

Mariane runoja aissfumata balsi. Arturs sneedsa man roku.

"Mani draugi," es fajisu, "Juhs pahraf wehrtiejet manu no-peln. Apsoleet man tikai fawu usfijamu draudsib! Bet tagad lai danzozam. Waj drhsttu fawu kusni usfijama us walzer!"

Mehs gabjohm atpalak us dantschhu plazi; zela fatisham Joanu.

"Waj Juhb jau aujs pasaudejuschi?" wina rabijs. "Esmu Juhb wairak reisu faultu, bet ka man buhtu atsildejuschi, "un tagad — tagad eita weens pakat otram it kusu — ja spoti. Jums laikam Alberts ka schlehrslis espraudes starpa! Waj nefni, mans lunkanais kusni fundin, ka treschais arweenu ka peektas ritenis, kad laimigs vahritis topa pastiagajab? Waj pahrek to nefni?"

Teizu, ka nefni; bet pee tam wijsjauj.

"Waj to ne-esi mahzjees, kad biji Berlin!"

"Pee joda, ar Juhb muhshigo Berlin!"

"Dzid, Joana, Alberts nav faderinajees, un wina amari nav bruhes Berlin! Wifas til tamdeh to teizis, lai tehwain man atwie-leku Arturu!"

"No, wifas nav faderinajees? Un ar kahdu droshibu wifas to stahstja! Tas nu gan war melot; winsch pat mihnesi no padebe-scham pehbi nomelot!"

(Skatese peelikumā.)

Drupas un druskas.

Bara schineli.

Kreewi Keisars Aleksanders I. miedsa pelela schineli eetnees bes pawadoneem pa Pehterburgas eelam bej ihpascha noluhka pastiagajees. Kahdu reis winsch to staigadams bisa labi tahu aifgajis no Seemas-pils, kad us reis fahsa spti liht. Keisars pamahja ar roku tuvafajam iswochschikam, eelabpa droshibla un lila braukt us Seemas-pils. Vegais iswochschik, fajzis: „labi, labi tehwain“, laida wa-lam. Senata pilj garam braukt, walsi saldati, zit itt waredams, fahsa bungas fist; wif ziti walsi saldati ir azumirkls ahrā un stahw us fronti. Muhju fahschieris atpalak valozidamees fahsa ui fawu bra-zeju: „Tehwain, tee gan gaids Keisaru!“ Aleksanders paloka galwu. Je ilgi pehz tam wini peebrauz pee Seemas-pils fahnu durvihm, un Keisars grib islahst; bet nu tik atrod, ka naudas nav libdi, ar fo par braukschau aifmaka. Pagaldi schepat kahdu azumirkli, bra-zejs fahsa wetscham, es Tew tuhlt issfahschu nauju. Bet firmbahesdis

tishanas laisti; ziti atkal zetuma sehtā pee dehlu sahgeschanas, ma-tschalku*) pluzinachanas jeb ziteem tahdeem darbeem. Kur darba mafsu par gabalu newar aprehkinaht, tur aprehkina us deenas mafsu, un tapat 1/2 dalu. Naudu zetumneeli nedabon rola; 4 reis par mihnesi bodneeks abrauz is pilchetas ar daschadu bodes prezii un ehdamahm lecham, ka: zukuru, fahsu, tehju, tabaku, silekm, schahwetu zuh-las galu, taukeem, fwestu u. t. t., un no schi bodneeka nu nem fates pehz fawas vlnas un waisdibas. Tahda wihse ir eespehjams, pe-kodu pee supes un zitu pahrtku dabuht; ari fawu pihpiti jeb papiro-fiti smehlekt, ir strahdneleem wehlehts. Kas tschalls strahdneeks un kretns amatneeks, un tahdu jau ari netruhlest, nopolna til dauds, ka itin labi fawu strahyes laiku pahrtku, — daschs pat wehl labak, nela brihwibā, un kad teek atlaists, tad ar labu grasi, zits ar 30 libds 40 rubl. kabata preegigs atsahj zetuma muhreus; — dauds turklaht wehl labu amatu par weli cemahzjuschees, nu zitu dshwi, nela sagt un zitus noseegumis dariht, spebz eesahst. Ziti, kam familijas, kas zaur wihra valaischanas trubkumu zesh, atkal labu grasi mahjās aif-husta, — un lai ari wifai dauds ne, tad tadschuhu kahdu rubulishus, un tee tek gruhtumi un badu zetdameem it toti derigi. Ir ari gadijees, ka zeen. komiteja amata leetas is schinkoju brihwā atlaisteem, ar to wehlechhanas, lai tadschuhu labojahs un wairs nagus nepalaisch; bet ahu! — pateek ahrā, fateekas ar ta faultajeem labem draugeem, un ie jau atkal pee schina un alus glahfischi jauni grehka darbi teek no-spreessi un ari isdariti. Dascham gan wehl isdodahs, kahdu laiku fa-wus tumfibas darbus strahdat; bet zits jau otrā deenā waj nedela at-kal schihs „farkanajā pilī“, pe bahnušča, aif restehm, fawu nopolnitio sodu gaididams, lai gan no zetuma ahrā eedams nodeemojabs, ka labofees un zitu, godigu dshwi usfahks. Wif laba apnemschanahs ir wehjā, libds kamehr aif stahs teesas zitus zaur spreediumu yahre Uralu kalneem us labaku dshwi aifsuhta un zitus atkal pagasts turp nobaldo, zaur ko wina sawas familijas eegruhch breefmas un nelaimē; un ka tahdu ir dauds, to mums peerahda tas noseedsneku pulks, kas katu wasar' teek aifsuhtiti. Schini wasarā jau dauds wihreeschu, see-weeschu un behru fah tablo, gruhto zetu aifstaigajuschi, un wehl scho-ruden' ziti tur dofees projam; starp scheem aifgajuscheem ari atro-dahs tee nelaimige upuri, kas pee barona Noldes nonahveschanas wainigi. Junija mihnesi tika weens no scheem, neprezejees, us Salinas salu aifsuhtitis, un schini mihnesi ari tee ziti 6 libdsvalnī-gee aifgajha us Sibirijs pee gruhteeem darbeem kalmu raktawās, kureem feewas un behru gahja libi; to pulka ari fihdam i behru un weens gaudens atradahs. — Kahdu anglus atrebschanas gars atness, to mums nu gajuschi schihs behdigais, fiedi aifgrahboschais darbs peerahda.

Kahdu atpalak, lai no fawu noluhka drusku nogreesos. Zil wardams, esmu pahr Jelgavas zetuma darba nams aprakstis, zaur ko zero peerahdijis, ka schihs darba nams ne fawu, bet zitu, kahdu mihligaku un patihlamku wahrdi pelna. Augstā waliba, schim namam grunts akmeni lsdama, buhs laikam us tam fawu wehribu greefusi: 1) ka lai zetumneeli, kam kahdi gadi zetuma muhreus japa-wada, tos ne-nodishwotu bes darba un finkumā, un walā palaiši, to paschu ne-kopu tahtak, jo wegā salaks wahrods mahza: „finkums ir wifa lau-numa perelis“, un ziti atkal lai fawu gruhtā likteni ne-issamistos; 2) lai latram zetumneekam buhtu eespehjams, fawu brihwā kopto amatu wehl tahtak kopt un nepeemirst, un zitam atkal, kahdu wina patihlamku amatu ismazhitees, un 3) lai schihs nams wineem buhtu ari ka fawas awots, fawu faweeem kahdu masuminu nopolniht.

Augstai Waldbibai lai ir gods un pateikschana par schahdu nepe-zeeschamu, zilwezei derigu estahdi! Kaut jete kats, kam listenis no-lehmis, schini estahdē buht, to eewehrotu!

Been. „Latv. Avischū“ redakcija fawā lapā rakstus pahr zetumneeli nahotni usnehmu un plaschi pahespreedus. Un lai wina nahotne pateesit tiku dauds-mas paweeclinata, tad ari jau augstā lungi Jelgawā rofas fneeguschi un folus spehruschi schihs leeta, us ka kats, kam fawu tuwaka lablahschano fawu fahsawas mahza: „finkums ir wifa lau-numa perelis“, un ziti atkal lai fawu gruhtā likteni ne-issamistos;

2) lai latram zetumneekam buhtu eespehjams, fawu brihwā kopto amatu wehl tahtak kopt un nepeemirst, un zitam atkal, kahdu wina patihlamku amatu ismazhitees, un 3) lai schihs nams wineem buhtu ari ka fawas awots, fawu faweeem kahdu masuminu nopolniht.

Augstai Waldbibai lai ir gods un pateikschana par schahdu nepe-zeeschamu, zilwezei derigu estahdi! Kaut jete kats, kam listenis no-lehmis, schini estahdē buht, to eewehrotu!

Been. „Latv. Avischū“ redakcija fawā lapā rakstus pahr zetumneeli nahotni usnehmu un plaschi pahespreedus. Un lai wina nahotne pateesit tiku dauds-mas paweeclinata, tad ari jau augstā lungi Jelgawā rofas fneeguschi un folus spehruschi schihs leeta, us ka kats, kam fawu tuwaka lablahschano fawu fahsawas mahza: „finkums ir wifa lau-numa perelis“, un ziti atkal lai fawu gruhtā likteni ne-issamistos;

2) lai latram zetumneekam buhtu eespehjams, fawu brihwā kopto amatu wehl tahtak kopt un nepeemirst, un zitam atkal, kahdu wina patihlamku amatu ismazhitees, un 3) lai schihs nams wineem buhtu ari ka fawas awots, fawu faweeem kahdu masuminu nopolniht.

Augstai Waldbibai lai ir gods un pateikschana par schahdu nepe-zeeschamu, zilwezei derigu estahdi! Kaut jete kats, kam listenis no-lehmis, schini estahdē buht, to eewehrotu!

Been. „Latv. Avischū“ redakcija fawā lapā rakstus pahr zetumneeli nahotni usnehmu un plaschi pahespreedus. Un lai wina nahotne pateesit tiku dauds-mas paweeclinata, tad ari jau augstā lungi Jelgawā rofas fneeguschi un folus spehruschi schihs leeta, us ka kats, kam fawu tuwaka lablahschano fawu fahsawas mahza: „finkums ir wifa lau-numa perelis“, un ziti atkal lai fawu gruhtā likteni ne-issamistos;

2) lai latram zetumneekam buhtu eespehjams, fawu brihwā kopto amatu wehl tahtak kopt un nepeemirst, un zitam atkal, kahdu wina patihlamku amatu ismazhitees, un 3) lai schihs nams wineem buhtu ari ka fawas awots, fawu faweeem kahdu masuminu nopolniht.

Augstai Waldbibai lai ir gods un pateikschana par schahdu nepe-zeeschamu, zilwezei derigu estahdi! Kaut jete kats, kam listenis no-lehmis, schini estahdē buht, to eewehrotu!

Been. „Latv. Avischū“ redakcija fawā lapā rakstus pahr zetumneeli nahotni usnehmu un plaschi pahespreedus. Un lai wina nahotne pateesit tiku dauds-mas paweeclinata, tad ari jau augstā lungi Jelgawā rofas fneeguschi un folus spehruschi schihs leeta, us ka kats, kam fawu tuwaka lablahschano fawu fahsawas mahza: „finkums ir wifa lau-numa perelis“, un ziti atkal lai fawu gruhtā likteni ne-issamistos;

2) lai latram zetumneekam buhtu eespehjams, fawu brihwā kopto amatu wehl tahtak kopt un nepeemirst, un zitam atkal, kahdu wina patihlamku amatu ismazhitees, un 3) lai schihs nams wineem buhtu ari ka fawas awots, fawu faweeem kahdu masuminu nopolniht.

Augstai Waldbibai lai ir gods un pateikschana par schahdu nepe-zeeschamu, zilwezei derigu estahdi! Kaut jete kats, kam listenis no-lehmis, schini estahdē buht, to eewehrotu!

Been. „Latv. Avischū“ redakcija fawā lapā rakstus pahr zetumneeli nahotni usnehmu un plaschi pahespreedus. Un lai wina nahotne pateesit tiku dauds-mas paweeclinata, tad ari jau augstā lungi Jelgawā rofas fneeguschi un folus spehruschi schihs leeta, us ka kats, kam fawu tuwaka lablahschano fawu fahsawas mahza: „finkums ir wifa lau-numa perelis“, un ziti atkal lai fawu gruhtā likteni ne-issamistos;

2) lai latram zetumneekam buhtu eespehjams, fawu brihwā kopto amatu wehl tahtak kopt un nepeemirst, un zitam atkal, kahdu wina patihlamku amatu ismazhitees, un 3) lai schihs nams wineem buhtu ari ka fawas awots, fawu faweeem kahdu masuminu nopolniht.

Augstai Waldbibai lai ir gods un pateikschana par schahdu nepe-zeeschamu, zilwezei derigu estahdi! Kaut jete kats, kam listenis no-lehmis, schini estahdē buht, to eewehrotu!

peelikuma pee Junija mihnesha nummura, un is „Latv. Av.“ re-dams, tad jau preeskch tabdas beedribas, kas ruhpesees pahr strah-neeli kolonijsahm, litumi istrahdati un Walsts waldbibai eesneegti preeskch apstiprinaschana.

Schai beedribai, ka zeen. lasitajeem sinams, buhs tas mehrlis; darba fvehzieem zilwekeem, kas nespehtu paschi few uituru un darbu apghaht, til ilgi darbu dot, kamehr wini dabon pastahwigu pelnu. — Schini sinā schi beedriba tā tad buhs par widutaju starp darba de-weeem un darba melletajeem. It pahreeskch schi beedriba gressis fawu wehribu us pehz iszestahm strahyem no zetuma atlaisteem, un tad us tahdeem, kas fakahs, ka darba un deenesa newarot atraft un tamdeh efot speessi ubagot, proti tā faulteem „nabago reisnekeem“.

Lai Deews felme schahbus Deewam patihksam un zilwezei de-riugus folus, un lai ari mehs rokas klepsi neturam, bet, kad schi bee-driba fawus darbus usfahks, fawu artawinu upurejam un tanī par beedreem estahjamees. Faulti buhtu, kad ari pagastu amata wihri, fainmeeki, arendatori u. t. t. pedalitos un schi beedribai valisku par uszichtigeem lozelkeem.

